

Bryssel, 30. syyskuuta 2026
(OR. en)

13793/26

JAI 1223
COPEN 362
CYBER 389
COPS 568
RELEX 1244
JAIEX 76
TELECOM 453
POLMIL 402
CFSP/PESC 1536
ENFOPOL 351
DATAPROTECT 305

SAATE

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	29. syyskuuta 2026
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2026) 522 final
Asia:	Suositus NEUVOSTON PÄÄTÖS luvan antamisesta osallistua Euroopan unionin puolesta Yhdistyneiden kansakuntien puitteissa käytäviin neuvotteluihin tietoverkkorikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen lisäpöytäkirjaluonnoksesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2026) 522 final.

Liite: COM(2026) 522 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 29.9.2026
COM(2026) 522 final

Suositus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

luvan antamisesta osallistua Euroopan unionin puolesta Yhdistyneiden kansakuntien puitteissa käytäviin neuvotteluihin tietoverkkorikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen lisäpöytäkirjaluonnoksesta

PERUSTELUT

1. SUOSITUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Tietoverkko- eli kyberrikollisuus on maailmanlaajuinen ja maantieteelliset rajat ylittävä ilmiö. Kyberrikolliset hyödyntävät esiin nousevia uusia teknologioita, kuten tekoälyä, hyökkäysten automatisointiin, ihmisten manipulointiin ja tietoturvan ohittamiseen, mikä tekee kyberhyökkäyksistä skaalautuvampia ja tehokkaampia. Talouden taantuma, geopoliittinen epävakaus ja kasvava globaali epätasa-arvo ovat lisänneet yksilöiden kannustimia osallistua kyberrikollisuuteen taloudellisen hyödyn saamiseksi.¹ Internetin rajaton luonne tekee kyberrikollisuutta koskevista tutkintatoimista lähes aina rajat ylittäviä, mikä edellyttää tiivistä yhteistyötä eri maiden viranomaisten välillä.

Viime vuosina niiden maiden määrä, joiden kanssa tarvittaisiin yhteistyötä, on kasvanut, kun kyberrikolliset piiloutuvat sopiville lainkäyttöalueille eri puolilla maailmaa tehdäkseen hyökkäyksiä EU:ta ja sen kumppanimaita vastaan. Tämän vuoksi kansallisella tasolla, EU-tasolla² ja kansainvälisesti on ryhdytty toimiin, joilla parannetaan yhteistyötä kyberrikollisuuden torjumisessa. Uusi tietoverkkorikollisuuden vastainen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimus³, jäljempänä 'YK:n yleissopimus', on yksi näistä toimista. Siinä vahvistetaan globaalilla tasolla yhteiset säännöt, joilla lisätään kyberrikollisuutta ja sähköisten todisteiden keräämistä koskevaa yhteistyötä rikostutkintaa tai rikosoikeudellisia menettelyjä varten. Näin luodaan perusta yhteistyölle monien sellaisten maiden kanssa, joiden kanssa EU:lla tai sen jäsenvaltioilla ei ole sopimuksia, ja varmistetaan samalla EU:n lakien ja arvojen kunnioittaminen. YK:n yleissopimus on yhteensopiva olemassa olevien EU:n ja kansainvälisten välineiden kanssa ja täydentää niitä. Näitä välineitä ovat muun muassa tietoverkkorikollisuutta koskeva Euroopan neuvoston yleissopimus⁴, jäljempänä 'Budapestin yleissopimus', järjestäytyneen rikollisuuden vastainen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimus (UNTOC)⁵ ja korruption vastainen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimus (UNCAC)⁶.

¹ Europolin laatima vakavaa ja järjestäytynyttä rikollisuutta koskeva uhkakuva-arvio (SOCTA 2025).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2023/1543, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2023, eurooppalaisista esittämismääräyksistä ja eurooppalaisista säilyttämismääräyksistä sähköisten todisteiden hankkimiseksi rikosoikeudellisissa menettelyissä ja rikosoikeudellisten menettelyjen perusteella annettujen vapaudenmenetyksen käsittävien rangaistusten täytäntöönpanoa varten (EUVL L 191, 28.7.2023, s. 118, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1543/oj>) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/1544, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2023, nimettyjen toimipaikkojen nimeämistä ja laillisten edustajien nimittämistä koskevista yhdenmukaistetuista säännöistä sähköisten todisteiden keräämiseksi rikosoikeudellisissa menettelyissä (EUVL L 191, 28.7.2023, s. 181, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1544/oj>).

³ C.N.196.2025.TREATIES-XVIII.16, 13. toukokuuta 2025 (Avaaminen allekirjoittamista varten).

⁴ CETS 185.

⁵ Asiakirja A/55/383. EU allekirjoitti UNTOC-sopimuksen 12. joulukuuta 2000, ratifioi sen 21. toukokuuta 2004 ja ratifioi myös sen ihmissalakuljetusta ja ihmiskauppaa koskevat pöytäkirjat. Ks. 2004/579/EY: Neuvoston päätös, tehty 29 päivänä huhtikuuta 2004, kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 261, 6.8.2004, s. 69, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2004/259/oj>); 2006/616/EY: Neuvoston päätös, tehty 24 päivänä heinäkuuta 2006, kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen maitse, meritse ja ilmateitse tapahtuvan maahanmuuttajien salakuljetuksen kieltämistä koskevan lisäpöytäkirjan tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta tämän pöytäkirjan niiden määräysten osalta, jotka kuuluvat Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 179 ja 181 a artiklan soveltamisalaan (EUVL L 262, 22.9.2006, s. 24, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2006/616/oj>) ja 2006/619/EY: Neuvoston päätös, tehty 24 päivänä

Komissio neuvotteli YK:n yleissopimuksesta unionin puolesta luvan antamisesta neuvottelujen aloittamiseen Euroopan unionin puolesta 24. toukokuuta 2022 annetun Euroopan unionin neuvoston päätöksen⁷ nojalla.

YK:n yleiskokous hyväksyi YK:n yleissopimuksen 24. joulukuuta 2024.⁸ Yleissopimus avattiin allekirjoittamista varten Hanoissa, Vietnamiin 25. lokakuuta 2025, ja se tulee voimaan, kun 40 sopimusvaltiota on ilmaissut suostumuksensa tulla yleissopimuksen sitomaksi sen 65 artiklan 1 ja 2 kohdan määräysten mukaisesti. Tähän mennessä 87 valtiota on allekirjoittanut yleissopimuksen, ja kolme niistä (Azerbaidžan, Qatar ja Vietnam) on ilmaissut suostumuksensa.

Neuvosto hyväksyi 13. lokakuuta 2025 päätöksen⁹, jolla Euroopan komissiolle ja jäsenvaltioille annetaan lupa allekirjoittaa YK:n yleissopimus. Tämä mahdollisti sen, että EU ja 13 sen jäsenvaltiota pystyivät allekirjoittamaan yleissopimuksen allekirjoitustilaisuudessa. Kaksi muuta jäsenvaltiota allekirjoitti yleissopimuksen kesäkuussa 2026, yksi heinäkuussa ja muut jäsenvaltiot työskentelevät tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

Neuvosto antoi 11. joulukuuta 2025 periaatteellisen hyväksyntänsä neuvoston päätökselle yleissopimuksen tekemisestä ja toimitti sen Euroopan parlamentille sen hyväksynnän saamiseksi. Euroopan parlamentti antoi hyväksyntänsä 20. toukokuuta 2026¹⁰. Neuvosto hyväksyi 4. kesäkuuta 2026 päätöksen luvan antamisesta yleissopimuksen tekemiseen¹¹.

YK:n yleiskokouksen päätöslauselman 79/243 mukaan YK:n avoin tilapäinen asiantuntijakomitea, jonka puitteissa yleissopimusta koskeva neuvotteluprosessi käytiin, jatkaa työtään tavoitteenaan neuvotella yleissopimuksen lisäpöytäkirjaluonnos, jossa käsitellään tarvittaessa muun muassa muita rikoksia. Tämä oli osa kompromissia, joka mahdollisti yleissopimuksen lopullisen tekstin yksimielisen hyväksymisen Yhdistyneissä kansakunnissa.

Lisäpöytäkirjasta käytäviä neuvotteluja varten on määrä kutsua koolle kaksi kymmenpäiväistä istuntoa: ensimmäinen 18.–29. tammikuuta 2027 ja toinen vuonna 2028.

Neuvottelujen tulos toimitetaan tämän jälkeen yleissopimuksen osapuolten konferenssille tarkastelua ja jatkotoimia varten, edellyttäen, että 60 valtiota on liittynyt yleissopimukseen.

Päätöslauselman sanamuoto ei ennakoï näiden neuvottelujen lopputulosta.

EU:lle ja sen jäsenvaltioille on ratkaisevan tärkeää, että tietoverkkorikollisuutta koskeva YK:n yleissopimus tulee voimaan mahdollisimman pian, jotta voidaan edistää unionin toimien

heinäkuuta 2006, kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen ihmiskaupan, erityisesti naisten ja lasten kaupan ehkäisemistä, torjumista ja rankaisemista koskevan lisäpöytäkirjan tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta tämän pöytäkirjan niiden määräysten osalta, jotka kuuluvat Euroopan yhteisön perustamissopimuksen III osan IV osaston soveltamisalaan (EUVL L 262, 22.9.2006, s. 51, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2006/619/oj>).

⁶ Yhdistyneet kansakunnat, Sopimussarja, osa 2349, s. 41; asiakirja A/58/422. EU allekirjoitti UNCAC-sopimuksen 15. syyskuuta 2005 ja ratifioi sen 12. marraskuuta 2008. Ks. 2008/801/EY: Neuvoston päätös, tehty 25 päivänä syyskuuta 2008, korruption vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 287, 29.10.2008, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/801/oj>).

⁷ Neuvoston päätös (EU) 2022/895, annettu 24 päivänä toukokuuta 2022, luvan antamisesta aloittaa neuvottelut Euroopan unionin puolesta tieto- ja viestintätekniikan rikollisiin tarkoituksiin käyttämisen torjuntaa koskevasta kattavasta kansainvälisestä yleissopimuksesta (ST/8796/2022/INIT, EUVL L 155, 8.6.2022, s. 42, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/895/oj>).

⁸ Yleiskokouksen 24. joulukuuta 2024 hyväksymä päätöslauselma; ARES/79/243.

⁹ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12642-2025-INIT/fi/pdf>.

¹⁰ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/PV-10-2026-05-20-ITM-009-04_FI.html.

¹¹ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9414-2026-INIT/fi/pdf>.

johdonmukaisuutta kyberrikollisuuden ja muiden rikollisuuden muotojen torjunnassa globaalilla tasolla sekä helpottaa yhteistyötä yleissopimuksen osapuolina olevien EU:n jäsenvaltioiden ja yleissopimuksen osapuolina olevien EU:n ulkopuolisten valtioiden välillä ja varmistaa samalla yksilöiden suojelun korkea taso. Muita valtioita tulisi kannustaa saattamaan allekirjoittamis- ja ratifiointiprosessi päätökseen, jotta yleissopimus voi tulla voimaan.

Vaikka EU:n tulisi olla valmis keskustelemaan mahdollisen lisäpöytäkirjan asiasisällöstä, on aiheellista pohtia tällaisen pöytäkirjan asianmukaisuutta – eli sitä, onko se tarpeellinen, mitä hyötyjä se tarjoaa ja onko se toteutettavissa. Jos päätetään edetä asiasisältöä koskeviin neuvotteluihin, on unionin edun mukaista osallistua niihin aktiivisesti yleissopimuksen keskeisten arvojen, tavoitteen ja tarkoituksen turvaamiseksi sekä sen varmistamiseksi, että neuvottelujen tuloksena mahdollisesti laadittava lisäpöytäkirja tuo merkityksellistä lisäarvoa ja on yhteensopiva tietoverkkorikollisuuden vastaisen YK:n yleissopimuksen, kansainvälisen julkisoikeuden ja unionin oikeuden kanssa.

Sen vuoksi tämä suositus toimitetaan neuvostolle Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 218 artiklan nojalla luvan saamiseksi aloittaa Euroopan unionin puolesta neuvottelut tietoverkkorikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen lisäpöytäkirjan luonnoksesta.

Tämän suosituksen tarkoituksena on varmistaa Euroopan unionin asianmukainen osallistuminen näihin neuvotteluihin, koska neuvottelujen odotetaan koskevan EU:n lainsäädäntöön ja toimivaltaan liittyviä seikkoja erityisesti kyberrikollisuuden alalla. SEUT-sopimuksen 3 artiklan 2 kohdassa määrätään, että unionilla on yksinomainen toimivalta ”tehdä kansainvälinen sopimus [...] siltä osin kuin se voi vaikuttaa yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden ulottuvuutta”. Kansainvälinen sopimus voi vaikuttaa yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden ulottuvuutta, jos sen soveltamisala on päällekkäinen unionin lainsäädännön soveltamisalan kanssa tai jos unionin oikeus kattaa sen soveltamisalan suurelta osin. Koska neuvosto on Euroopan parlamentin hyväksynnän saatuaan jo antanut luvan YK:n yleissopimuksen tekemiseen, yleissopimuksesta tulee SEUT-sopimuksen 216 artiklan 2 kohdan nojalla unionin toimielimiä ja jäsenvaltioita sitova, kun EU ja sen jäsenvaltiot ovat sen tehneet. Kun YK:n yleissopimus tulee voimaan, sen määräyksistä tulee erottamaton osa unionin oikeusjärjestystä.

Koska yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan (YUTP) liittymättömien unionin toimivaltaan kuuluvien asioiden odotetaan muodostavan mahdollisen pöytäkirjan tärkeimmät osatekijät, komissio olisi nimitettävä johtamaan neuvotteluryhmää. YUTP:hen liittyvissä asioissa, jos sellaisia on, unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja käy neuvotteluja osana ryhmää. Komission pääneuvottelija varmistaa sopimuksen yleisen johdonmukaisuuden. Pääneuvottelijan alaisuudessa komission yksiköt johtavat neuvotteluja suunnitellun sopimuksen muista kuin YUTP:hen liittyvistä osista ja Euroopan ulkosuhdehallinto (EUH) johtaa neuvotteluja sopimuksen niistä osista, jotka kuuluvat YUTP:n piiriin.

• **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Kyberrikollisuuden torjunta on yksi Euroopan unionin painopisteistä, kuten neuvosto totesi vuoden 2024 strategisissa suuntaviivoissaan¹², jotka koskevat lainsäädännön ja operatiivisen toiminnan eteenpäin vientiä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella, ja kuten komissio totesi Euroopan sisäisen turvallisuuden vuoden 2025 strategiassaan (ProtectEU). Strategiassa ilmoitetaan EU:n toimista verkkorikollisuuden torjumiseksi ja digitaalisen todistusaineiston

¹² Lainsäädännön ja operatiivisen toiminnan eteenpäin viennin strategiset suuntaviivat vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella, 28.11.2024, 19 kappale.

saatavuuden helpottamiseksi kaikkien rikosten osalta, myös tietojen ja todisteiden vaihtoa koskevien kansainvälisten välineiden avulla, esimerkiksi allekirjoittamalla ja tekemällä viivytyksettä nyt käsillä oleva YK:n yleissopimus. Komissio toteaa, että lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten valmiuksia tällä alalla on edelleen viety eteenpäin ja vahvistettava, ja on kehitettävä kansallista kyberrikoslainsäädäntöä, jos sitä ei ole riittävästi annettu. Se tunnustaa myös tarpeen edistää kansainvälistä yhteistyötä kyberrikollisuuden torjunnassa ja tukee useita valmiuksien kehittämisohjelmia eri maissa eri puolilla maailmaa, myös kehittyvissä maissa.¹³ Komissio on tukenut avoimen hallitustenvälisen asiantuntijaryhmän¹⁴, YK:n rikosentorjunnan ja rikosoikeuden toimikunnan, YK:n huumeiden ja rikollisuuden torjunnasta vastaavan toimiston (UNODC), tietoverkkorikollisuutta koskevan Budapestin yleissopimuksen komitean sekä muiden elinten työtä. Mahdollisesta lisäpöytäkirjasta käytävien neuvottelujen odotetaan liittyvän kyberrikollisuuden torjuntaa koskeviin EU:n yhteisiin sääntöihin ja muihin yhteisiin sääntöihin sellaisten rikosten torjumiseksi, joita tietojärjestelmien käyttö voi mahdollistaa, kuten terrorismi, ihmiskauppa, laiton huumausainekauppa, laiton asekauppa, rahanpesu, korruptio ja järjestäytynyt rikollisuus. Neuvottelujen odotetaan koskevan myös rikosoikeudellisia menettelyjä ja yhteistyötoimia. Neuvotteluissa tulisi varmistaa, että yleissopimuksen mahdollisen lisäpöytäkirjan määräyksillä saavutetaan mahdollisimman korkeatasoinen ihmisoikeuksien suojelu ja että jäsenvaltiot voivat noudattaa EU:n lainsäädäntöä.

• **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Tietoverkkorikollisuuden vastainen YK:n yleissopimus on yhdenmukainen kyberrikollisuuden torjuntaa koskevien Euroopan unionin sääntöjen ja politiikkojen kanssa sekä niiden asiaa koskevien kahden- ja monenvälisten sopimusten kanssa, joissa Euroopan unioni on jo osapuolena (Budapestin yleissopimus, UNTOC, UNCAC jne.). Muihin unionin politiikan aloihin ei kohdistu vaikutuksia. YK:n yleissopimuksen mahdollista tulevaa lisäpöytäkirjaa koskevissa neuvotteluissa on sen vuoksi myös varmistettava sama johdonmukaisuuden ja yhtenäisyyden taso.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• **Oikeusperusta**

• Aineellinen oikeusperusta

SEUT-sopimuksen 82 artiklan 1 ja 2 kohdan nojalla voidaan toteuttaa toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on helpottaa jäsenvaltioiden oikeusviranomaisten tai vastaavien viranomaisten yhteistyötä rikosasioiden käsittelyn ja päätösten täytäntöönpanon yhteydessä. SEUT-sopimuksen 83 artiklan 1 kohdan nojalla voidaan säätää rikosten ja seuraamusten määrittelyä koskevista vähimmäissäännöistä erityisen vakavan rikollisuuden alalla, joka on rajatylittävää joko rikosten luonteen tai vaikutusten johdosta tai sen vuoksi, että niiden torjuminen yhteisin perustein on erityisesti tarpeen, kuten tietotekniikkarikollisuuden alalla.

• Menettelyllinen oikeusperusta

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 3 kohdassa määrätään, että jos suunniteltu sopimus ei koske yksinomaan tai pääasiassa yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, komissio antaa neuvostolle

¹³ Ks. esim. Global Action on Cybercrime Enhanced (GLACY-e), <https://www.coe.int/en/web/cybercrime/glacy-e>.

¹⁴ YK:n yleiskokous hyväksyi 21. joulukuuta 2010 päätöslauselman 65/230, jossa se pyysi YK:n rikosentorjunnan ja rikosoikeuden toimikuntaa (CCPCJ) perustamaan avoimen hallitustenvälisen asiantuntijaryhmän tekemään kattavan selvityksen kyberrikollisuusongelmasta.

suosituksia. Neuvosto tekee päätöksen, jolla annetaan lupa aloittaa neuvottelut ja nimetään unionin neuvottelija tai unionin neuvotteluryhmän johtaja. SEUT-sopimuksen 218 artiklan 4 kohdassa määrätään, että neuvosto voi antaa neuvottelijalle ohjeita ja nimetä erityiskomitean, jota neuvottelijan on kuultava. Komissio suosittelee neuvottelujen aloittamista unionin puolesta Yhdistyneiden kansakuntien puitteissa tietoverkkorikollisuuden vastaisen YK:n yleissopimuksen lisäpöytäkirjan luonnoksesta. Neuvottelijaksi nimetään komissio. Ehdotetun päätöksen, joka koskee luvan antamista aloittaa suunniteltua sopimusta koskevat neuvottelut, menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 3 ja 4 kohta.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Yksipuolinen toiminta ei ole soveltuva vaihtoehto, koska se ei tarjoaisi riittävää pohjaa EU:n ulkopuolisten maiden kanssa tehtävälle yhteistyölle. Se myös estäisi EU:ta puhumasta yhdellä äänellä ja heikentäisi siten sitä neuvotteluvoimaa, jota sekä EU että sen jäsenvaltiot pystyivät käyttämään tehokkaasti YK:n yleissopimusta koskevissa neuvotteluissa. Sellaisen monenvälisen sopimuksen noudattaminen, kuten YK:n yleissopimuksen mahdollinen pöytäkirja, josta unioni on neuvotellut, on tehokkaampaa kuin kahdenvälisen neuvottelujen aloittaminen yksittäisten EU:n ulkopuolisten maiden kanssa.

- **Suhteellisuusperiaate**

Tässä aloitteessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen politiikkatavoitteiden saavuttamiseksi.

- **Toimintatavan valinta**

Tämä suositus neuvoston päätökseksi esitetään SEUT-sopimuksen 218 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti. Niissä määrätään, että neuvosto tekee päätöksen, jolla annetaan lupa aloittaa neuvottelut ja jossa nimetään unionin neuvottelija. Neuvosto voi myös antaa neuvotteluohjeita neuvottelijalle. Ei ole olemassa muuta oikeudellista välinettä, jota voitaisiin käyttää tässä suosituksessa esitetyn tavoitteen saavuttamiseksi.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Komissio julkaisi 1. heinäkuuta 2026 verkkosivustollaan kannanottoopyynnön¹⁵, joka koski sen suositusta neuvoston päätökseksi neuvottelujen aloittamisesta Euroopan unionin puolesta osapuolten konferenssin työjärjestyksestä ja tietoverkkorikollisuuden vastaisen YK:n yleissopimuksen lisäpöytäkirjan luonnoksesta. Kommentteja otettiin vastaan neljän viikon ajan.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Komissio on ottanut huomioon näkemykset, joita jäsenvaltioiden asiantuntijat esittivät asiaa käsittelevissä neuvoston työryhmissä käytyjen keskustelujen aikana neuvottelujen valmistelun yhteydessä.

- **Vaikutustenarviointi**

Ei sovelleta.

¹⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/18472-Cybercrime-negotiation-of-procedural-rules-for-and-draft-protocol-to-the-United-Nations-Convention-against-Cybercrime_fi.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ei sovelleta.

- **Perusoikeudet**

Neuvotteluissa käsitellään todennäköisesti seikkoja, joilla voi olla vaikutusta perusoikeuksiin, kuten rikosoikeudellisiin menettelyihin liittyvät toimenpiteet, rikosten määritelmät, jotka voivat muodostaa perustan rikosoikeudelliselle menettelylle, tai pääsy rikosmenettelyn yhteydessä saatuihin henkilötietoihin. Neuvoteltavat määräykset voivat merkitä puuttumista esimerkiksi oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä, yksityisyyttä ja henkilötietojen suojaa koskeviin oikeuksiin. Koska mahdollinen lisäpöytäkirja ei saisi vaarantaa perusoikeuksien suojan tasoa unionissa, tässä aloitteessa ehdotetaan pyrkimistä perusoikeuksien suojan korkeaan tasoon.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia unionin talousarvioon. EU:n jäsenvaltioille voi aiheutua kertaluonteisia kustannuksia pöytäkirjan täytäntöönpanosta sen jälkeen, kun neuvottelut on saatu päätökseen, mutta näitä kustannuksia ei ole mahdollista määrittää tässä vaiheessa, koska neuvotteluja ei ole vielä kaikilta osin aloitettu.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat sekä seuranta-, arviointi- ja raportointijärjestelyt**

Pöytäkirjaluonnoksen neuvotteluprosessin odotetaan jatkuvan vuoteen 2028 asti, minkä jälkeen pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tehdä. Aloitteessa ehdotetaan avointa, osallistavaa ja läpinäkyvää neuvotteluprosessia.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Suositukseseen sisältyvillä säännöksillä annetaan komissiolle lupa aloittaa ja käydä unionin puolesta neuvotteluja yleissopimuksen lisäpöytäkirjasta. Neuvotteluohjeet, joissa määritellään neuvottelujen yleistavoitteet, esitetään liitteessä. Neuvotteluohjeissa määritellään myös sisällölliset tavoitteet, jotka tulisi saavuttaa pöytäkirjaluonnoksesta käytävissä neuvotteluissa. Lisäksi neuvotteluohjeissa vahvistetaan menettely, jota komission on noudatettava neuvotteluissa, erityisesti neuvostolle säännöllisesti annettavien tietojen osalta.

NEUVOSTON PÄÄTÖS

luvan antamisesta osallistua Euroopan unionin puolesta Yhdistyneiden kansakuntien puitteissa käytäviin neuvotteluihin tietoverkkorikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen lisäpöytäkirjaluonnoksesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 82 artiklan 1 ja 2 kohdan ja 83 artiklan 1 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 3 ja 4 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokous hyväksyi 24 päivänä joulukuuta 2024 tietoverkkorikollisuuden vastaisesta Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksesta ”Kansainvälisen yhteistyön vahvistaminen tiettyjen tieto- ja viestintätekniisten järjestelmien avulla tehtävien rikosten torjumisessa ja vakaviin rikoksiin liittyvän sähköisen todistusaineiston jakamisessa” annetun päätöslauselman A/RES/79/243, jonka mukaan tilapäinen komitea jatkaa työtään soveltuvien osin yleiskokouksen päätöslauselmien 74/247 ja 75/282 mukaisesti tavoitteenaan neuvotella yleissopimuksen lisäpöytäkirjaluonnos, jossa käsitellään tarvittaessa muun muassa muita rikoksia, ja että tätä varten kutsutaan koolle kaksi kymmenpäiväistä istuntoa – ensimmäinen Wienissä kaksi vuotta sen jälkeen, kun yleiskokous on hyväksynyt yleissopimuksen, ja toinen New Yorkissa seuraavana kalenterivuonna – neuvottelujen tulosten toimittamiseksi yleissopimuksen 57 artiklan 5 kohdan g alakohdan sekä 61 ja 62 artiklan mukaisesti yleissopimuksen osapuolten konferenssille tarkastelua ja jatkotoimia varten.
- (2) Tietoverkkorikollisuuden vastaisen YK:n yleissopimuksen mahdollisen lisäpöytäkirjan asiasisältö voi vaikuttaa unionin yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden soveltamisalaa.
- (3) Unionin oikeuden eheyden suojelemiseksi ja sen varmistamiseksi, että kansainvälisen oikeuden ja unionin oikeuden sääntöjen välinen johdonmukaisuus säilytetään, on tarpeen, että komissio osallistuu jäsenvaltioiden rinnalla neuvotteluihin tietoverkkorikollisuuden vastaisen YK:n yleissopimuksen lisäpöytäkirjasta asioissa, jotka kuuluvat perussopimuksissa määriteltyyn unionin toimivaltaan.
- (4) Tämä päätös ei saisi vaikuttaa perussopimuksissa määriteltyyn unionin ja sen jäsenvaltioiden väliseen toimivallan jakoon, jäsenvaltioiden osallistumiseen neuvotteluihin YK:n yleissopimuksen lisäpöytäkirjasta vilpittömän yhteistyön periaatteen mukaisesti eikä mahdollisiin myöhempiin päätöksiin tällaisen pöytäkirjan tekemisestä, allekirjoittamisesta tai ratifiointista.
- (5) Tämän päätöksen lisäyksessä olevat neuvotteluohjeet on osoitettu komissiolle, ja niitä voidaan tarvittaessa tarkistaa ja muokata neuvottelujen etenemisen mukaan.

- (6) Komission ja jäsenvaltioiden olisi vilpittömän yhteistyön periaatteen mukaisesti tehtävä tiivistä yhteistyötä neuvotteluprosessin aikana, myös pitämällä säännöllisesti yhteyttä jäsenvaltioiden asiantuntijoihin ja edustajiin New Yorkissa ja Wienissä.
- (7) Euroopan tietosuojavaltautettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän antoi lausuntonsa [...] päivänä [...]kuuta [...].
- (8) [Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevan 3 artiklan mukaisesti Irlanti on [...] päivätyllä kirjeellä] ilmoittanut haluavansa osallistua tämän päätöksen hyväksymiseen ja soveltamiseen.] tai [Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Irlanti ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.]
- (9) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyä, Tanskan kuningaskunnan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanskan kuningaskunta ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Tanskan kuningaskuntaa eikä sitä sovelleta Tanskan kuningaskuntaan.
- (10) Unionin olisi osallistuttava neuvotteluihin tietoverkkorikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen mahdollisesta lisäpöytäkirjasta,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Annetaan lupa osallistua Yhdistyneiden kansakuntien puitteissa käytäviin neuvotteluihin lisäpöytäkirjasta tietoverkkorikollisuuden vastaiseen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimukseen ”Kansainvälisen yhteistyön vahvistaminen tiettyjen tieto- ja viestintätekniisten järjestelmien avulla tehtävien rikosten torjumisessa ja vakaviin rikoksiin liittyvän sähköisen todistusaineiston jakamisessa” siltä osin kuin on kyse unionin toimivaltaan kuuluvista asioista.

2 artikla

Komissio nimetään unionin neuvottelijaksi.

3 artikla

Tämän päätöksen lisäyksessä olevat neuvotteluohjeet on osoitettu komissiolle.

4 artikla

Neuvottelut käydään kuullen rikosoikeusyhteistyöryhmää, joka nimetään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuksi erityiskomiteaksi.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*